

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΑΣ

Βουλευτής Α΄ Θεσσαλονίκης - Νέα Δημοκρατία

Αθήνα, 29 Ιουλίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ: 1. Τον Υπουργό Εσωτερικών

2. Την Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

3. Τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη

Θέμα: Επανεξέταση του πλαισίου αναγραφής στοιχείων μητέρας στα ταξιδιωτικά έγγραφα ανηλίκων και άρση διοικητικών στρεβλώσεων στη μεταδημότευση τέκνων διαζευγμένων γονέων

Η δυνατότητα ισότιμης άσκησης της γονικής μέριμνας, η προστασία των δικαιωμάτων της οικογένειας και η εξάλειψη αδικαιολόγητων διοικητικών αγκυλώσεων αποτελούν βασική υποχρέωση της Πολιτείας απέναντι στους πολίτες. Ιδιαίτερα στις περιπτώσεις διαζευγμένων γονέων, η καθημερινότητα επιβαρύνεται συχνά από γραφειοκρατικές δυσκολίες, οι οποίες στερούνται νομοθετικού ερείσματος και προκαλούν ουσιαστικές ανισότητες στην άσκηση των γονεϊκών δικαιωμάτων.

Αρχικά, όσον αφορά την αναγραφή στοιχείων στο διαβατήριο ανηλίκων, σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο έκδοσης διαβατηρίων (ν. 3103/2003, ΠΔ 25/2022 και την ΚΥΑ 3021/22/10/2005, όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. 3021/22/10-μζ'/2023 Απόφαση), προβλέπεται η αναγραφή μόνο του ονόματος πατρός. Το γεγονός αυτό προκαλεί προσκόμματα κατά τους ελέγχους αλλοδαπών αρχών στο εξωτερικό, καθώς δεν αποτυπώνεται ευθέως η συγγενική σχέση της μητέρας με το τέκνο στο ίδιο το ταξιδιωτικό έγγραφο, αναγκάζοντάς την να προσκομίζει συμπληρωματικά πιστοποιητικά που δεν γίνονται πάντοτε άμεσα δεκτά.

Επιπλέον, ιδιαίτερα κρίσιμο καθίσταται το ζήτημα της δημοτικότητας των ανήλικων τέκνων. Παρά τις σαφείς νομοθετικές προβλέψεις του άρθρου 15 του ν. 4356/2015 και του άρθρου 11 του ν. 4625/2019, οι οποίες παρέχουν τη δυνατότητα επαναπροσδιορισμού της δημοτικότητας των ανηλίκων ώστε αυτή να ακολουθεί τον γονέα που ασκεί τη γονική μέριμνα ή επιμέλεια, παρατηρείται έλλειψη ενιαίας

διοικητικής πρακτικής από τις Δημοτικές Αρχές της χώρας. Σε πολλές περιπτώσεις, οι Δήμοι ερμηνεύουν καταχρηστικά τη νομοθεσία, θέτοντας αυθαίρετους χρονικούς περιορισμούς (π.χ. με βάση το πότε λύθηκε ο γάμος) και απορρίπτοντας αιτήσεις γονέων που ασκούν την καθημερινή φροντίδα. Η δημοτικότητα των τέκνων δεν είναι απλώς μια τυπική γραφειοκρατική λεπτομέρεια, καθώς συνδέεται άμεσα με την εγγραφή στους εκλογικούς καταλόγους, την πρόσβαση σε τοπικές κοινωνικές δομές, παροχές και υπηρεσίες των Δήμων, αλλά και τη γενικότερη διοικητική εξυπηρέτηση της οικογένειας. Η αυθαίρετη άρνηση μεταβολής δημοτικότητας καταστρατηγεί το πνεύμα του νόμου, προκαλεί αδικαιολόγητη ταλαιπωρία και θέτει τεχνητά εμπόδια στην άσκηση της γονικής μέριμνας.

Τα ζητήματα αυτά, πέραν του αμιγώς διοικητικού τους χαρακτήρα, συνδέονται στενά με την προστασία του θεσμού της οικογένειας, την πρόληψη έμμεσων διακρίσεων σε βάρος των μητέρων και την ανάγκη έμπρακτης κατοχύρωσης της ισότιμης γονεϊκής εκπροσώπησης σε όλες τις εκφάνσεις των συναλλαγών με το Δημόσιο.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Προτίθεται το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη να εξετάσει την τροποποίηση της σχετικής ΚΥΑ (3021/22/10/2005), ώστε στα εκδιδόμενα διαβατήρια ανηλίκων να περιλαμβάνεται σαφής ένδειξη των στοιχείων και των δύο γονέων (πατρός και μητρός);
2. Προτίθεται το Υπουργείο Εσωτερικών να εκδώσει μια ολοκληρωμένη διευκρινιστική εγκύκλιο προς όλους τους Δήμους της χώρας, προκειμένου να διασφαλιστεί η ομοιόμορφη και ορθή εφαρμογή του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου (ν. 4356/2015 και ν. 4625/2019), ξεκαθαρίζοντας ότι η μεταβολή δημοτικότητας των ανήλικων τέκνων εξαρτάται αποκλειστικά από την πραγματική άσκηση της γονικής μέριμνας/επιμέλειας και όχι από αυθαίρετους χρονικούς περιορισμούς που σχετίζονται με τον χρόνο έκδοσης του διαζυγίου;
3. Προτίθεται το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, στο πλαίσιο της αποστολής του για τη στήριξη της οικογένειας, της μονογονεϊκότητας και της προώθησης της ισότητας, να αναλάβει συντονιστικές πρωτοβουλίες για την εξάλειψη των διοικητικών αυτών εμποδίων και την εμπράγματη κατοχύρωση της ισότιμης γονεϊκής εκπροσώπησης στις συναλλαγές με δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς;

Ο ερωτών βουλευτής

Δημήτριος Κούβελας